

A photograph showing the interior of a truck cab from the driver's perspective. The steering wheel is in the foreground, and the dashboard with various gauges and a digital display is visible. Two side mirrors are mounted on the left side of the cab. The background shows a blurred city street scene with buildings and traffic. A blue rectangular box is overlaid in the top right corner.

postnord

Transportørhåndbok

Transport av farlig gods

ADR 2014

Forord

Håndboken er ment som et praktisk hjelpemiddel for behandling og transport av farlig gods. Innholdet er et utdrag av ADR-reglene, samt forskrift omhandlende nasjonal transport med ferje (riksvegferjene).

Enkelte regler i denne håndbok er strengere enn hva ADR tilsier, grunnet praktisk tillempling. Det er også tatt inn enkelte interne regler. Fullstendige bestemmelser om transport av farlig gods på veg, bane og innenriks ferje, finnes i ADR/RID veg -/Jernbane-transport av farlig gods samt forskrift om transport på skip av spesielle eller farlige laster i bulk eller som pakket gods.

PostNord AS påtar seg ikke ansvar for eventuelle trykkfeil eller mangler i denne brosjyren.

Oslo den 01. 01. 2014

PostNord AS
Harold I. Misund
Sikkerhetsrådgiver

Sikkerhetsrådgiver	4
Avsenders plikter	4
Transportørens plikter	5
Transportdokumenter	6
- språk	6
- eks. på klassifisering	7
N.O.S.	7
Begrenset mengde	8
Eks. på transportdokument	9
Emballasjegruppene	10
Eks. på skriftlige instruksjoner	11
Transport iht. "1.1.3.6"	15
- multiplikator/poeng	16
- tabell	17-19
Samlastingsforbud	22
Samlastingsregler i klasse 1	22
Atskillellesregel	23
Farlig gods som ikke mottat til transport	23
Lasteregler	24
Nasjonal ferjetransport	24
Internasjonal ferjetransport	24
Hvem gjør hva	25-28
Sikkerhet	29
Utstyr på bil	30
Merking av transportenhet	30
Avvik	32
Uhell, tiltak	33
Uhell, melding om	34
Uhell bil, huskeliste	35
Faresedler ADR/klasse	36

Sikkerhetsrådgiver

Enhver virksomhet som er involvert i transport av farlig gods ved å klassifisere, pakke, fyller, laste, losse, formidle eller motta for transport, transportere eller på annen måte kommer i befattning med transport av farlig gods, plikter å ha eller være tilsluttet en sikkerhetsrådgiver. Sikkerhetsrådgiveren skal inneha gyldig bevis som sikkerhetsrådgiver utstedt av myndighet.

Avsenders plikter

- Forvisse seg om at godset er tillatt å transportere i henhold til ADR/RID.
- Forvisse seg om at godset er rett klassifisert.
- Er stoffet klassifisert som N.O.S., må innholdet av blandingen fremkomme i en parentes i klassifiseringen.
- Emballere / samemballere godset i henhold til bestemmelsene.
- Merke hvert kolli med UN nummer og faresedler.
- Merke kolli som er pakket som "begrenset mengde" med egen fareseddel.
- Merke kolli som er pakket som "unntatt mengde" med egen fareseddel.
- Kolli pakket som "begrenset -/ og unntatt mengde" krever ikke transportdokument.
- Påse at tom, ikke rengjort emballasje er rett merket, lukket og like tette som om de var fulle.
- Farlig gods skal kun overleveres til "kjent" transportør.
- Gi transportøren nødvendige opplysninger / transportdokument (fraktbrev) på alle farlig gods sendinger.

Utstede transportdokument

- UN nummer, varenavn, faresedler, emballasjegruppe og tunnelrestriksjonskode = klassifisering. Ved N.O.S posisjoner skal innholdet av "blanding" fremkomme i en parentes i klassifiseringen. Eks. UN 1993 Brannfarlig væske, N.O.S. (inneholder xylene og benzen), 3, II (D/E)
- Antall og beskrivelse av kolli, samt den samlede mengde farlig gods som volum eller brutto masse i kilo for hvert UN nummer/emballasjegruppe.
- Klasse 1 Eksplosiver, netto mengde i kilo eksplosivinnhold.
- Avsender og mottakers navn og adresse.

Transportørens plikter

- Ta forholdsregler som sikrer en trygg og forsvarlig transport.
- Forvisse seg om at godset er tillatt å transportere
- Forvisse seg om at den fastsatte dokumentasjon befinner seg i kjøretøyet (transportdokument og skriftlige instruksjoner/transportuhellskort)
- Kontrollere at kjøretøyet ikke er overlastet.
- Sjåføren skal ha kunnskap om transport av farlig gods og ADR kompetanse bevis (når ADR krever det).
- Ha påbudt sikkerhetsutstyr og brannslukkere, se skriftlige instruksjoner/transportuhellskort
- Merke vekselpåbygg (container) og kjøretøy når det kreves i ADR.
- Ved uhell, fare for lekkasje; varsle via nødnummer 110.
- Tilsyn med kjøretøyet, se ADR for mengdereglene.
- Ivareta bestemmelsene om sikring / sikkerhetsrisiko, se ADR kap. 1.10.1.

Den som mottar farlig gods til transport, plikter å avvise godset dersom:

- Det er åpenbart at godset ikke er forskriftsmessig emballert.
- Emballasjen har synlige skader som vil kunne innvirke på sikkerheten under transporten.
- Godset er ikke merket med UN nummer og fareseddel / faresedler.
- Mangler transportdokument / fraktbrev.

**Skadet farlig gods må aldri settes i transport.
Det er forbudt å åpne kolli som inneholder farlige stoffer.**

Transportdokument

Transportdokumentet kan være et ordinært fraktbrev eller annet dokument. Det er ingen krav til utseende, men til innhold. De skriftlige instruksjonene / transportuhellskort er standard informasjon for de ulike klassene.

Språk i transportdokumentet:

Nasjonal transport: Norsk, svensk eller dansk

Internasjonaltransport: Norsk, samt engelsk, tysk eller fransk

Språk i skriftlige instruksjoner / transportuhellskort:

Nasjonal og internasjonal transport: På et språk som sjåføren forstår

Ved all transport av klassifisert farlig gods kreves transportdokument. Skriftlige instruksjoner skal befinne seg i alle kjøretøy. Link til skriftlige instruksjoner / transportuhellskort på ulike språk:

http://www.unece.org/trans/danger/publi/adr/adr_linguistic_e.html

Forklaring og eksempler på klassifisering:

UN 1230 Metanol 3 (6.1) II D/E

UN 1230 = stoffets identifikasjonsnummer/UN nummer
Metanol = varenavn
3 = fareseddel nr. 3, brannfarlig væske (primærfare)
(6.1) = fareseddel nr. 6.1, giftig (sekundærfare)
II = emballasjegruppe II (middels farlig stoff)
D/E = Tunnelrestriksjonskode

UN 0337 Fyrverkeri 1.4 S, 50 kilo

UN 0337 = gjenstandens identifikasjonsnummer / UN nummer
Fyrverkeri = varenavn
1 = klasse 1 - eksplosive stoffer og gjenstander
4 = faregruppe
S = forenlighetsgruppe ("samlastingsnøkkel" med andre stoffer i klasse 1)
50 kilo = netto eksplosiv innhold

N.O.S. (blanding av noe)

Der N.O.S. står i klassifiseringen, skal innholdet i blandingen beskrives i en parentes i klassifiseringen. Eks. UN 1993 Brannfarlig væske N.O.S. (inneholder xylen og bensen) 3 II (D/E)

PARAGON/SPELIDET

FRAKTBREV

1 Kjemifabrikken as
Stordalen 23
3. januar 2005
2000 Lillestrøm

2 Olsen Kjemí AS
Langtia 4
800 Bode

4534-9

7653-90

3 4 kanner sprit 100

4 UN 1230 Metanol 3 (6.1) II D/E

1 Avsenders navn og adresse

2 Mottakers navn og adresse

3 Brutto masse i kilo/volum.
Antall og beskrivelse av kolli.

4 Klassifisering.

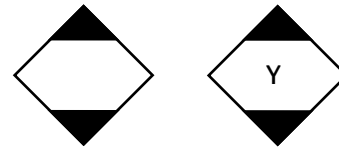
UN 1230 Metanol 3 (6.1) II D/E

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Begrenset mengde

Farlig gods som er pakket i sammensatt emballasje etter reglene om "begrenset mengde" i ADR kap. 3.4, krever kun merking av ytre emballasje med egen fareseddel. Det er ingen krav om transportdokument, men avsender skal informere transportøren i en sporbar form om brutto vekten. Kan således transporteres som "vanlig stykk gods" på vei og jernbane. Merkes med fareseddel:

eller med faresedlene (gyldige til 30.6.2015) - "sort ramme" som står på spissen med bokstavene LQ eller UN nummer.

Unntatt mengde

Farlig gods som er pakket som "unntatt mengde" skal være merket slik:

I fareseddelen skal nummeret på fareseddel som viser stoffets primærfare angis.

Maks 1 000 kolli per kjøretøy / container.

Emballasjegruppene - betydning

Emballasjegruppe I - meget farlig
Emballasjegruppe II - middels farlig
Emballasjegruppe III - mindre farlig

Se ADR for spesifikk betydning for den enkelte klasse/stoff.
Klassene 1 og 7 benytter ikke emballasjegruppe for å angi faregrad.
Klasse 2 benytter store bokstaver for å angi gassens fare egenskap. Se skriftlige instruksjoner. (Bokstavene fremkommer ikke i klassifiseringskoden, men via faresedlene).

A	=	kvelende (asphyxiant)
O	=	oksiderende (oxidizing)
F	=	brennbare (flammable)
T	=	giftige (toxic)
C	=	etsende (corrosive)
CO	=	etsende, oksiderende
FC	=	brennbar, etsende
TF	=	giftige, brennbare
TC	=	giftige, etsende
TO	=	giftige, oksiderende
TFC	=	giftige, brennbare, etsende
TOC	=	giftige, oksiderende, etsende

Skriftlige instruksjoner - Transportuhellskort

Tiltak ved ulykker eller nødsituasjoner

Hvis en ulykke eller nødsituasjon oppstår eller er nært forestående under transport, skal kjøretøyets mannskap gjennomføre følgende tiltak dersom det er trygt og praktisk gjennomførbart:

- Sett på bremsene, stopp motoren og slå av strømmen fra batteriet ved hjelp av hovedstrømsbryteren hvis en slik finnes;
- Unngå åpenbare tennkilder og røyking. Ikke slå på elektrisk utstyr;
- Varsle relevante nødetater, gi dem så mye informasjon om hendelsen eller ulykken og de involverte stoffene som mulig;
- Ta på varselvest og sett ut frittstående varselsignaler på en hensiktsmessig måte;
- Ha transportdokumentene lett tilgjengelig for utrykningspersonell når disse ankommer;
- Ikke gå i eller berør utlekkede stoffer og unngå å puste inn gass, røyk, støv og damp ved å oppholdet i den retningen vinden blåser fra;
- Bruk brannslukkerne til å slukke mindre branner i dekk, bremses og motorrom hvis det er hensiktsmessig og trygt;
- Kjøretøyets mannskap skal ikke forsøke å slukke brann i lasterommet;
- Dersom det er hensiktsmessig og trygt, bruk utstyret på kjøretøyet til å forhindre lekkasjer til vannmiljøer eller avløp, og til å samle opp søl;
- Gå vekk fra ulykkesstedet, råd andre til å gjøre det samme og følg rådene fra redningstjenesten;
- Fjern alle tilsølte klær og bruk tilsølt beskyttelsesutstyr og avhend det på en trygg måte;

Tillegsvilkning for løjretørens manuskript om egenkapper til farlig gods efter klasse og tilrækkelighed af rådende smittefarligheder.		
Fareoffer	Farlige egenkapper	Tillegsvilkning
(1)	(2)	(3)
<p>Eksplosive stoffer og genstande</p> <p>1 1.5 1.6</p>	<p>Kan ha særlige egenkapper og effekter såk som: Maledetoner, udstød af splinter og smalt materiale, smelt brændvæske, kraftig lydløst, kraftig støj eller røg. Følgeskader for sykkler eller store eller væske.</p>	<p>Ta detning, og hold deg væk fra vasken.</p>
<p>Eksplosive stoffer og genstande</p> <p>1.4</p>	<p>En van fare for eksplosion og brænd.</p>	<p>Ta detning.</p>
<p>Brændfarlige gasser</p> <p>2.1 2.2</p>	<p>Fare for brænd. Fare for eksplosion. Kan være under tryk. Fare for kvæling. Kan forårsake forbrændinger eller frostskader. Beholdere kan eksplosions ved opvarmning.</p>	<p>Ta detning. Uanset liggende mærker.</p>
<p>Ikke-brændfarlige, ikke-giftige gasser</p> <p>2.2 2.3</p>	<p>Fare for kvæling. Kan være under tryk. Kan forårsake frostskader. Beholdere kan eksplosions ved opvarmning.</p>	<p>Ta detning. Uanset liggende mærker.</p>
<p>Giftige gasser</p> <p>2.3</p>	<p>Fare for forgiftning. Kan være under tryk. Kan forårsake forbrændinger eller frostskader. Beholdere kan eksplosions ved opvarmning.</p>	<p>Bræk forbrænde. Ta detning. Uanset liggende mærker.</p>
<p>Brændfarlige væsker</p> <p>2.1 2.2</p>	<p>Fare for brænd. Fare for eksplosion. Beholdere kan eksplosions ved opvarmning.</p>	<p>Ta detning. Uanset liggende mærker.</p>
<p>Brændfarlige faste stoffer, selvreaktive stoffer og faste dekomponerbare eksplosiver</p> <p>2.1</p>	<p>Fare for brænd. Brændfarlige eller brændbare, kan smeltende selvreaktive stoffer som er tilbøjelige til eksplosions dekomponering dekomponeres de stoffer for tilførelse af væske, kontakt med andre stoffer (som syrer, tungmetallforbindelser eller oxidanter), friktion eller stød. Dette kan medføre udvikling af skadelig og brændfarlig gas eller damp eller selvtemperering. Beholdere kan eksplosions ved opvarmning. Risiko for eksplosionen af dekomponerbare eksplosiver efter rap af dekomponering.</p>	
<p>Selvtempererende stoffer</p> <p>2.2</p>	<p>Fare for brænd ved selvtemperering i dettem emballeringen er skadet, eller ved lækage. Kan reagere uønsket med vand.</p>	
<p>Stoffer som udvikler brændfarlige gasser i kontakt med vand</p> <p>4.1 4.2</p>	<p>Fare for brænd eller eksplosion ved kontakt med vand.</p>	<p>Uforholdende stoffer bør holdes væk ved tilslutning.</p>

Udtryk per december 2010

Tillegsvilkning for løjretørens manuskript om egenkapper til farlig gods efter klasse og tilrækkelighed af rådende smittefarligheder.		
Fareoffer	Farlige egenkapper	Tillegsvilkning
(1)	(2)	(3)
<p>Oxidierende stoffer</p> <p>5.1</p>	<p>Fare for veldommen reaktion, oxidation og eksplosion ved kontakt med brændbare eller brændfarlige stoffer.</p>	<p>Uanset blanding med brændfarlige eller brændbare stoffer (f.eks. sølftil).</p>
<p>Organiske peroksid</p> <p>5.1 5.2</p>	<p>Fare for elektrisk (væsketilførelse) dekomponering ved høje temperaturer, kontakt med andre stoffer (som syrer, tungmetallforbindelser eller oxidanter), friktion eller stød. Dette kan medføre udvikling af skadelige og brændfarlige gasser eller dampe eller selvtemperering.</p>	<p>Uanset blanding med brændfarlige eller brændbare stoffer (f.eks. sølftil).</p>
<p>Giftige væsker</p> <p>6.1</p>	<p>Fare for forgiftning ved indånding, hudkontakt eller svulging. Farlig for vandmiljøet eller arthropodstrøm.</p>	<p>Bræk forbrænde.</p>
<p>Inkubationsfarlige stoffer</p> <p>6.2</p>	<p>Fare for sygdom. Kan forårsake alvorlige sygdomme hos mennesker eller dyr. Farlig for vandmiljøet eller arthropodstrøm.</p>	
<p>Radioaktivt materiale</p> <p>7A 7B 7C 7D</p>	<p>Fare for åbn til røg og i organismen og ydre stråling.</p>	<p>Begrens eksposeringstiden.</p>
<p>Spildevand</p> <p>9</p>	<p>Fare for miljøet i havet.</p>	
<p>Ikkefarlige stoffer</p> <p>9</p>	<p>Fare for eksplosions. Kan reagere kraftig med brændbare, med vand og andre stoffer. Uønsket stoff kan udvikle eksplosions dampe. Farlig for vandmiljøet eller arthropodstrøm.</p>	
<p>Fordampende farlige væsker og genstande</p> <p>9</p>	<p>Fare for forbrændinger. Fare for brænd. Fare for eksplosion. Farlig for vandmiljøet eller arthropodstrøm.</p>	

ANM1: For farlige stoffer med flere farer og ved varslings skal alle relevante tilrækkeligheder.

ANM2: Tilførelse som er listet i kolonne 3 må tilpasses såk som de tilførelse de klasser med farlig gods som transporteres og dens aktuelle transportemåde.

Udtryk per december 2010

Transport iht. 1.1.3.6

Tilleggsveiledning for kjøretøys mannskap om egenskaper til farlig gods med merker, og tiltak avhengig av rådende omstendigheter.		
Merking	Farlige egenskaper	Tilleggsveiledning
(1)	(2)	(3)
 Hjelpeløse stoffer	Farlig for vannmiljø eller avløpssystemer.	
 Oppvarmede stoffer	Fare for berøringstet.	Unngå kontakt med varme deler av transportutrustningen og utlekket stoff.

Utstyr for personlig og alminnelig beskyttelse, som skal medbringes på kjøretøyet i henhold til ADR 8.1.5, for å utføre generelle og farvespesifikke nødtiltak.

Følgende utstyr skal medbringes på transportutrustningen:

- en stoppeklokke per kjøretøy, av egnet størrelse for kjøretøys vekt og hjuldimensjoner;
- to fristående varselplakater;
- øyebeskytelse; og

for hvert medlem av kjøretøys mannskap

- en varselstøt (f.eks. som beskrevet i standard EN 471);
- en klemmelykt;
- et par beskyttelsesbriller; og
- øyebeskyttelse (f.eks. beskyttelsesbriller).

Tilleggsutstyr som kreves for enkelte klasser:

- en ekstrastøt^a til hver enkelt av kjøretøys mannskap ved transport merket med faresymbol nummer 2.3 eller 6.1;
- en spade^b;
- en leiting for skilt^c;
- en oppsamlingsbeholder.

a. Hvis vedlegg 1 for foreskrevet i 1.4.1.1, 1.4.1.4, 7.1.1.2 og 7.1.

b. For eksempel en, fullstendig med håndtaket gull. Utgittes av type ADR/ETC/P1 eller ADR/ETC/P2 som utleveres din som er beskrevet i standarden EN 141.

c. Hvis vedlegg 1 for krav og regler med foreskrevet i 1.1, 1.1.1, 1.1.1.1.

Veien nr 20000 2010

Transport i henhold til bestemmelsene i ADR, kapittel 1.1.3.6 (heretter kalt "1.1.3.6") kan skje når mengden av farlig gods som transporteres i en transportenhet:

- Ikke overstiger verdien i tabellen på side 17-19 for en transportkategori
 - Eller den samlede beregnede verdi i poeng (kilo x multiplikator) for lastet farlig gods tilhører forskjellige transportkategorier ikke overstiger 1000 poeng.
- Ved transport av iht. "1.1.3.6" pakket farlig gods på en transportenhet (bil eller bil og henger) behøver bl.a. ikke følgende ADR bestemmelser å være oppfylt:
- Merking med oransje skilt/faresedler
 - Skriftlige instruksjoner (transportuhellskort)
 - Krav til kjøretøys mannskap og utstyr. krav til en 2 kilos brannslukker.
 - Ingen krav til ADR kompetansebevis, men krav til opplæring.

Husk:

Transportdokument / fraktbrev skal alltid følge med transport. Røykeforbud ved lasting, lossing og godsbehandling. Krav til tilsyn gjelder når ADR kap 8.4. krever det.

Transport iht.1.1.3.6 (fortsettelse)

Når farlig gods i forskjellige transportkategorier (som vist i tabellen) transporteres på én transportenhet, skal summen av:

- Mengde stoffer og gjenstander av transportkategori 1, multiplisert med "50"
- Mengde stoffer og gjenstander av transportkategori 1, omtalt i merknaden a/, multiplisert med "20"
- Mengde stoffer og gjenstander av transportkategori 2, multiplisert med "3"
- Mengde stoffer og gjenstander av transportkategori 3, multiplisert med "1"
- Mengde stoffer og gjenstander av transportkategori 4, ubegrenset (O) ikke overstige "1000".

Stoffer og gjenstander i transportkategori O, kan ikke transporteres ihht. "1.1.3.6". Uansett hvor liten mengden er av stoffer og gjenstander i transportkategori O, blir det en ADR transport.

Transport ihht. 1.1.3.6, tabell

Transport-kategori	Stoffer eller gjenstander Emballasjegruppe eller klassifikasjons- kode/gruppe eller UN-nr.		Største samlede mengde på en transportenhet/ jernbanevogn
O	Klasse 1	11A, 11L, 12L, 13L, 14L og UN-nr. 0190	O = ADR Transport
	Klasse 3	UN-nr. 3343	
	Klasse 4.2	Stoffer som tilhører emballa- sjegruppe I	
	Klasse 4.3	UN-nr. 1183, 1242, 1295, 1340, 1390, 1403, 1928, 2813, 2965, 2968, 2988, 3129, 3130, 3131, 3134, 3148, 3396, 3398 og 3399	
	Klasse 5.1	UN-nr. 2426	
	Klasse 6.1	UN-nr. 1051, 1600, 1613, 1614, 2312, 3250 og 3294	
	Klasse 6.2	UN-nr. 2814, 2900	
	Klasse 7	UN-nr. 2912 til 2919, 2977, 2978, 3321 til 3333	
Klasse 8	UN-nr. 2215		
Klasse 9	UN-nr. 3215, 3151, 3152 og 3432 og utstyr som inne- holder slike stoffer eller blandinger og tom, ikke rengjort emballasje som har inneholdt stoffer klassifisert i denne transportkatego- rien, med unntak av emballasje tilhørende UN-nr 2908		

Transport-kategori	Stoffer eller gjenstander Emballasjegruppe eller klassifikasjons-kode/gruppe eller UN-nr.		Største samlede mengde på en transportenhet/ jernbanevogn
1	Stoffer eller gjenstander som tilhører emballasjegruppe I og som ikke er klassifisert i transportkategori 0 samt stoffer og gjenstander av følgende klasser:		20 Gangetall 50
	Klasse 1	1.1B til 1.1J ¹ /1.2B til 1.2J, 1.3C, 1.3G, 1.3H, 1.3J og 1.5D ¹ /	
	Klasse 2	gruppene I, TC ² /, TO, TF, TOC ³ og TFC. Aerosoler: gruppene C, CO, FC, T, TF, TC, TO, TFC og TOC, kjemikalier under trykk: UN-nr 3502, 3503, 3504 og 3505	
	Klasse 4.1	UN-nr. 3221 til 3224 og 3231 til 3240	
	Klasse 5.2	UN-nr. 3101 til 3104 og 3111 til 3120	
	a/ For UN-nr. 0081, 0082, 0084, 0241, 0331, 0332, 0482, 1005 og 1017, skal største samlede mengde på en transportenhet/jernbanevogn være 50 kg.		50 Gangetall 20
2	Stoffer eller gjenstander som tilhører emballasjegruppe II og som ikke er klassifisert i kategoriene 0, 1 eller 4 samt stoffer av følgende klasser:		333 Gangetall 3
	Klasse 1:	1.4B til 1.4G og 1.6N	
	Klasse 2:	gruppe F, Aerosoler: F Kjemikalier under trykk: UN-nr 3501	
	Klasse 4.1	UN-nr. 3225 til 3230	
	Klasse 5.2	UN-nr. 3105 til 3110	
	Klasse 6.1	stoffer og gjenstander som tilhører emballasjegruppe III	
	Klasse 9	UN-nr. 3245	

Transport-kategori	Stoffer eller gjenstander Emballasjegruppe eller klassifikasjons-kode/gruppe eller UN-nr.		Største samlede mengde på en transportenhet/ jernbanevogn
3	Stoffer og gjenstander som tilhører emballasjegruppe III og som ikke er klassifisert i transportkategori 0, 2 eller 4 samt stoffer og gjenstander av følgende klasser:		1000 Gangetall 1
	Klasse 2	gruppene A og O, Aerosoler: A og O, kjemikalier under trykk: UN-nr 3500	
	Klasse 3	UN-nr. 3473	
	Klasse 4.3	UN-nr. 3476	
	Klasse 8	UN-nr. 2794, 2795, 2800 og 3028 og 3477	
	Klasse 9	UN-nr. 2990 og 3072	
4	Klasse 1	1.4S	Ubegrenset
	Klasse 4.1	UN-nr. 1331, 1345, 1944, 1945, 2254 og 2623	
	Klasse 4.2	UN-nr. 1361 og 1362 Emballasjegruppe III	
	Klasse 7	UN-nr. 2908 til 2911	
	Klasse 9	UN-nr. 3268 og 3499 og tom, ikke rengjort emballasje som har inneholdt farlig gods, unntatt når den er klassifisert i transport-kategori 0	

Transportkategori 0

Transport kategori 0's oppgitte klassifikasjoner og UN nummer, samt tom ikke rengjort emballasje som har inneholdt stoffer av tilsvarende klassifikasjoner og UN nummer, kan ikke transporteres iht. "1.1.3.6". Transportkategori 0 = ADR transport. Klasse 1: de oppgitte UN numre, mottas IKKE til transport i PostNord, da de bl.a. krever spesielt godkjent kjøretøy for eksplosiv transport, såkalt EX/II eller EX/III.

Transportkategori 1

Stoffer og gjenstander som tilhører emballasjegruppe I og som ikke er klassifisert i transportkategori 0, samt spesielt nevnte stoffer og gjenstander. Transport kategori 1 har 20 kilo som maksimum og gangetall 50 (= 1000 poeng).

Transportkategori 2

Stoffer og gjenstander som tilhører emballasjegruppe 2 og som ikke er klassifisert i transportkategori 0, 1, 3 eller 4, samt spesielt nevnte stoffer og gjenstander. Transport kategori 2 har 333 kilo som maksimum og gangetall 3 (= 1000 poeng).

Transportkategori 3

Stoffer og gjenstander som tilhører emballasjegruppe 3 og som ikke er klassifisert i transportkategori 0, 1, 2 eller 4, samt spesielt nevnte stoffer og gjenstander. Transport kategori 3 har 1000 kilo som maksimum og gangetall 1 (=1000 poeng).

Transportkategori 4

Stoffer og gjenstander som er spesielt nevnt, samt tom, ikke rengjort emballasje, som har inneholdt farlig gods, unntatt når dener klassifisert i transportkategori 0. Transport kategori 4 er ubegrenset, gangetall 0 og således ingen begrensning i kilo eller poeng.

Sendinger i transportkategori 4 skal IKKE regnes med ved opplasting i kombinasjoner med transport kategori 1, 2 og eller 3. Eks.: UN 1824 Natriumhydroksidløsning 8, II vekt 333 kilo. 333 ganger 3 = (999) 1000 poeng som er maksimum mengde. Har vi samme klassifisering og 200 kilo blir det 200 ganger 3 = 600 poeng og vi kan i tillegg laste eks. 400 kilo av transportkategori 3 med gangetall 1, som gir 400 poeng og til sammen 1000 poeng.

Lasting

Samlastingsforbud

Gods i klasse 1, merket med fare-seddel nr 1, 1.4 (med unntak av 1.4 S), 1.5, 1.6, skal ikke samlastes med annet farlig gods merket med fareseddel nr. 2 t.o.m. nr. 9. Samlasting er tillatt mellom klasse 1 og 9 med UN nummer 2900, 3072 og 3268.

Samlasting i klasse 1

Klasse 1, tilhørende forskjellige forenighetsgrupper (bokstaver), skal kun samlastes i henhold til tabell.

For eksakt informasjon, se ADR kap. 7.5.2.2.

Forenighets-gruppe	A	B	C	D	E	F	G	H	J	L	N	S
A	X											
B		X		1/								X
C			X	X	X		X				2/3/	X
D		1/	X	X	X		X				2/3/	X
E			X	X	X		X				2/3/	X
F						X						X
G			X	X	X		X					X
H								X				X
J									X			
L										4/		
N			2/3	2/3	2/3						2/	X
S		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

X = samlasting er tillatt. Felt merket 1/, 2/, 3/ betyr at de kan samlastes kun etter spesielle regler, se ADR. Klasse 1 kan kun transporteres iht. "1.1.3.6" på ordinære kjøretøy.

Atskillelse

Matvarer, andre konsumartikler og dyrefôr skal oppbevares og lastes atskilt fra farlig gods merket med fareseddel nr. 6.1, 6.2 og nr. 9 som inneholder UN. nr. 2212, 2315, 2590, 3151, 3152, 3245.

Atskilt ved:

- hele delevegger som er minst like høye som det farlige godset, eller
- av annet gods som ikke er merket med fareseddel nr. 6.1, 6.2 og 9
- avstand på 0,8 meter

Farlig gods som ikke mottas til transport

- Eksplosive stoffer og gjenstander, unntatt 1.4 S
- Giftige gasser (T) og tom ikke rengjort emballasje, merket med fareseddel nr. 2.3, unntatt aerosoler.
- Desensiterte eksplosiver av klasse 3 og 4.1
- Giftige stoffer i klasse 6.1, emballasjegruppe I
- Infeksjons fremmede i klasse 6.2 i kategori A
- Radioaktivt materiale. Unntakskolli med UN-nr. 2908 til UN-nr. 2911 kan mottas til transport.

Lasteregler:

Lastingen må utføres slik at godset ikke forskyver seg eller kan bli skadet. Kolli merket med stuingssymboler, skal alltid respekteres og følges slik at farlige situasjoner ikke oppstår.

må ikke
nedstues

stå med
pilene opp

beskyttes
mot vann

Nasjonal/internasjonal ferje

Nasjonal ferje

Om bord i ferjen gjelder sjøfartsdirektoratets forskrift. Ferjens utstyr og antall passasjerer er bestemmende for antall farlig gods transporter pr. tur og plassering av enhetene. Er transporten iht 1.1.3.6, vil ferjetransporten kunne gjennomføres uten restriksjoner for antall enheter osv. Ved ombordkjøring skal kopi av transportdokumenter overleveres til ferjens mannskap

NB! Gjelder også ved transport iht 1.1.3.6.

Internasjonal ferje

De aller fleste ferjene benytter bestemmelsene i IMDG (International Maritime Dangerous Goods Code).

Følgende dokumentasjon skal medfølge sjøtransporten:

- Transportdokument
- Dangerous Goods Declaration

Containerstuingssertifikat, utskrevet av den som har lastet enheten. Transportenhet skal være merket ihht. bestemmelsene i IMDG. **NB!** Type farlig gods/mengde bestemmer om transportenhet kan medfølge en passasjerferje eller om det må benyttes ro-ro skip. Kontakt ferjerederiet for avklaring, **før** transporten starter.

Hvem gjør hva

1. Avsender

- Godset skal være korrekt klassifisert, emballert og merket med UN-nummer samt fareseddel(er)
- Utsteder og overleverer transportdokument. Alle farlige gods forsendelser krever slik dokumentasjon.

2. Sjåfør hos avsender

- Motta transportdokument.
- Kontroll av transportdokumentet, godsmerking og godkjent UN-merket emballasje.
- Hvis feil eller skade på godset, kontakt avsenders ansvarshavende. Skadet gods skal ikke settes i transport!
- Samlastingsforbud? Utstyr? Merking av kjøretøyet med oransje skilt og faresedler?
- Ved transport av gass skal kjøre tøy merkes bak med egen fareseddel, med tekst: "Advarsel ingen ventilasjon - Åpnes med forsiktighet".
- Transportdokumentet oppbevares atskilt fra andre dokumenter og lett tilgjengelig i bilens førerhus.

3. Sjåfør ved terminal

- Transportdokument del 1 leveres sammen med godset på terminalen
- Transportdokumentets øvrige deler leveres til fraktberegning, iht lokal prosedyre

4. Terminalarbeider på godsmottak/terminal

- Motta transportdokument (fraktbrev)
- Kontroller antall kolli iht. transportdokumentet
- Kontroller at emballasjen er uten skade.
- Kontrollere at emballasjen er godkjent og merket med UN-symbol
- Kontroller at godset er merket med UN-nummer og fareseddel(er)
- Hvis OK på alle punkter overføres godset og transportdokumentet samlet til avgående enhet.
- Hvis feil, skade eller mangler oppdages på godset og eller transportdokumentet, kontakt leder.

NB! Gods pakket og merket som ”begrenset mengde”, ”unntatt mengde”, samt kun merket med forbrukermerking, krever ikke transportdokumenter. Skal gods mellomlagres for senere utkjøring, plasseres gods og transportdokumentene på egen oppmerket plass / lagringssted iht lokal rutine. Se også forskriftens § 2-3 om opphold under transporten.

5. Godsekspeditor ved opplasting på avgående enhet

- Fyll ut lasteerklæring / lastet farlig gods
- påbegynn utfylling av lasteerklæringen / ”jeg har”.
- kryss over tilsvarende fareseddel som godset.
- samlastingsforbud?
- notér klassifisering, mengde i kilo og gangetall.
- regn ut ”poeng”.
- Godset stues/sikres.
- Avslutt utfylling av lasteerklæringen / ”jeg har”.
- Farlig gods ”samles” og fremføres i hovedsak på en transportenhet pr. strekning der hvor det er hensiktsmessig og praktisk mulig.

6. Terminalarbeider / skiftleder ved klargjøring og merking av vekselpåbygg (vekselpåbygg = PostNord container).

- Hvis samlet poengsum overstiger 1000 poeng og vekselpåbygget skal fremføres på vei, kreves ikke merking av vekselpåbygg, men bilen skal merkes med oransje skilt. (Ved transport av klasse 1 og 7 skal vekselpåbygget merkes med faresedler)
- Hvis vekselpåbygget skal fremføres på jernbane eller vei/ jernbane, skal vekselpåbygget merkes på alle fire sider med tilsvarende faresedler som avkrysset på ”lasteerklæring / lastet farlig gods”. Skriv dagens dato på faresedlene.
- Ved transport av gass skal enheten merkes bak med egen fareseddel, med tekst: ”Advarsel - Ingen ventilasjon - Åpnes med forsiktighet”.
- Lasteerklæring / lastet farlig gods:
- Originalen leveres skiftleder/avd.sjef iht lokal rutine
- Kopien vedlegges transportdokumentene som legges i eget plastlomme og festes til plommen.
- Ved fremføring via jernbane meldes farlig gods transport via telefaks / e-post, eget skjema, til CargoNet senest 1 time før togavgang (event. lokalt avtalt frist).
- Hvis hele vekselpåbygg transitteres via annen PostNord avdeling, sendes tilsvarende melding til denne.

7. Sjåfør ved fremføring/avreise

- Hent transportdokumentene fra ”plommen”.
- Hvis ferje underveis, en kopi av transportdokumentene per ferje.
- Kontroll, se punkt. 2.
- Hvis summen av 1, evt. 2 containere, overstiger 1000 poeng skal transportenheten merkes med oransje skilt, se også pkt. 6.

7. Sjåfør ved overføring til jernbane / transport internt

- Transportdokumentene kan forbli i plastomslaget som er festet til plomben.

8. Sjåfør ved myndighetskontroll på vegen

- Overlever transportdokumentene.
- Vis ADR utstyret og kompetansebeviset.
- Vær behjelpelig med å presentere lasten om ønsket.
- Ved "behov for hjelp", ring PostNord sikkerhetsrådgiver, se kontaktinfo på kortet for sikkerhetsrådgivertjenesten / egen sikkerhetsrådgiver for bistand

9. Sjåfør ved ankomst terminal

- Overlever lasten og transportdokumentene.
- Etter stengetid: Fest transportdokumentene til plomben eller i postkasse iht. lokal prosedyre.

10. Godsekspeditor ved lossing

- Motta / hente transportdokumentene som holdes sammen med godset. Se også pkt 4.
- Enheter med farlig gods skal "utluftes" før lossing starter.
- Hvis transportdokumentene mangler, se egen prosedyre / kontakt skiftleder/avd.sjef.
- Etter lossing skal vekselpåbyggets fareseddelmerking fjernes eller makuleres ved å sette tydelig kryss over faresedlene.

11. Sjåfør ved utkjøring

- Se punkt. 2.

12. Sjåfør hos mottaker

- Overlever gods og transportdokument.
- Farlig gods skal aldri utleveres uten kvittering.
- Ved tvil om at mottaker er "rett person", be om legitimasjon.

Sikkerhet

Sikkerhet - terminal

Tenk sikkerhet / sikring av terminal og gods. Farlig gods er/kan være mål for personer som ønsker å skade samfunnet.

- Terminalen skal være sikret og ha god belysning.
- Farlig gods skal kun overleveres til "kjente" transportører.
- Uvedkommende skal ikke ha tilgang til farlig gods dokumenter eller opplysninger om farlig gods som er i transport.
- Rapporter uvanlige ("unormale") hendelser eller spørsmål fra ukjente om farlig gods transporter eller type farlig gods som vi transporterer.
- Røykeforbud ved lossing og lasting.

Sikkerhet - sjåfør

Tenk sikkerhet/sikring av kjøretøy og last under transport og ved stopp. Det lastede farlige godset er/kan være mål for personer som ønsker å skade samfunnet.

- Ta forholdsregler for å unngå tyveri / misbruk av farlig gods som som kan sette menneskeliv i fare eller skade på materiell og miljø.
- Studer de skriftlige instruksjonene før transporten starter.
- Transportdokumentene oppbevares atskilt fra andre dokumenter og lett tilgjengelig i førerhuset, men uten at uvedkommende kan få tilgang til opplysningene.
- Passasjer er ikke tillatt.
- Røykeforbud ved lossing, lasting og godsbehandling.
- Motoren stoppes ved lasting/lossing.
- Lås kjøretøyet, lukke vinduene og sikre lasterommet hver gang kjøretøyet forlates.
- Fyll opp drivstofftanken før transporten starter
- Planlegg kjøreruten for å unngå unødige stopp.
- Hvis uhell, ring tlf. 110.

- Husk spesielt: Samlastingsforbudene og krav om atskillelse (matvarer)
- Rapportere uvanlige (“unormale”) hendelser til politiet.

Utstyr på bil

- 1 stk. ABC brannslukker 2 kg tørt pulver og i tillegg:
 - Tillatt totalvekt over 7,5 tonn - brannslukkere som inneholder minst 10 kilo.
 - Tillatt totalvekt over 3,5 tonn og inkludert 7,5 tonn - brannslukkere som inneholder minst 6 kilo.
 - Tillatt totalvekt inkludert 3,5 tonn - brannslukker som inneholder minst 2 kilo.
- Brannslukkerne kontrolleres årlig av godkjent firma som påsetter oblat som viser neste kontrolldato.
- Oransjefarget skilt, godt synlig foran og bak på bil/tilhenger.
- 2 stående varselsignaler (reflekterende kjegler, triangler eller blinkende oransje- fargede lykter som er uavhengig av kjøretøyets elektriske anlegg).
- 1 stoppekloss pr. kjøretøy.
- Varselvest/varselklær for kjøretøyets mannskap.
- Håndlykt, gnistfri, for kjøretøyets mannskap.
- Nødvendig utstyr for å iverksette umiddelbare sikringstiltak/ spesielle tiltak, som beskrevet i skriftlige instruksjoner.
- Personlig sikkerhetsutstyr når ADR krever det, se skriftlige instruksjoner.

Merking av transportenhet/ vekselpåbygg

Merking ved transportenhet/vekselpåbygg (container).

Vekselpåbygg:

- Ved fremføring på jernbane eller kombinasjon av vei og jernbane plasseres faresedler tilsvarende godset på veksel-

påbyggets fire sider. Krav til merking gjelder selv om transporten foregår iht. “1.1.3.6”.

- Ved fremføring kun på vei behøver ikke vekselpåbygget å merkes med faresedler. Ved transport av klasse 1 og 7 skal det allikevel merkes med faresedler på begge sider og bak.
- Ved transport av gass merkes enheten bak med egen fare seddel, med tekst: ”Advarsel - Ingen ventilasjon - Åpnes med forsiktighet”.

Bil:

- Oransjefarget skilt plasseres godt synlig foran og bak.
- Ved transport av klasse 1 og 7 skal det merkes med faresedler på begge sider og bak.
- Ved transport av gass skal kjøretøyet merkes bak med egen fareseddel, med tekst: ”Advarsel - Ingen ventilasjon - Åpnes med forsiktighet”.

Hvis transportenheten ikke er rett merket, mangler transportdokumenter, nødvendig utstyr eller lignende, vil sjåføren ved kontroll bli ilagt bot / transportforbud. Ved alvorlige mangler kan bilsertifikatet bli inndratt. Husk: De oransjefargede skiltene skal være montert slik:

Hvis ”elgfanger” er montert skal skiltet monteres foran på denne. De oransje skiltene skal alltid være tildekket når det ikke er farlig gods i lasten.

Regler i PostNord AS

Avviksrapportering.

Oppdages avvik, benytt "Avviksskjema ADR - farlig gods".

Se kvalitetsystemet/hms-skjema.

Avviket meldes avsenderterminalen.

Gods som ankommer uten transportdokumenter.

Se prosedyre i Kvalitetssystemet/HMS.

Behandling av skadet farlig gods.

Se prosedyre i Kvalitetssystemet/HMS

- Vurder situasjonen.
- Sperre av/sikre området.
- Meld fra til overordnet som innhenter informasjon om det skadede godset via transportdokumentene.
- Om nødvendig, kontakt brannvesenet.

Rapportering av uhell

Se prosedyre i Kvalitetssystemet/HMS. Oppstår uhell skal dette meldes overordnet og sikkerhetsrådgiver straks. Rapport skrives og sendes nærmeste overordnede og sikkerhetsrådgiver.

Tiltak ved uhell

- 1. Hindre personskade / tap av menneskeliv**
- 2. Hindre forurensing / skade på miljø.**
- 3. Begrense økonomiske tap.**

Tiltak ved uhell

- Ta ledelsen
- Få oversikt
- Varsle brannvesen 110
- Sikre skadestedet
- Skru av motor
- Sikre at de bevisstløse har frie luftveier
- Evt. hjerte-/lungeredning
- Stoppe blødning
- Hindre nedkjøling
- Snakk med de forulykkede

Melding om uhell

Hvem: Navn og adresse og hvor det ringes fra

Hva: Hva er hendt, antall skadde/skader. Farlig gods?

Hvor: Nøyaktig stedsangivelse for ulykken.

Ikke legg på, få meldingen bekreftet!

Biluhell

- Slå av motoren
- Ta med transportuhellskort
- Ta med ADR utstyret
- Ved brann - iverksett slukking straks
- Sikre området, utplasser oransje lykter o.a.
- Ved lekkasje - ha brannslukker i beredskap
- Røykeforbud
- Husk vindretningen, stå i le.

Personskade, sjekk:

- Bevissthet
- Åndedrett
- Sirkulasjon/puls

Sjekk kontinuerlig - skaden kan utvikles/forverres.

- Snakk til pasienten
- Se på pasienten
- Ta på pasienten

Tiltak ved uhell

110 BRANN

112 POLITI

113 AMBULANSE

Husk!:

Farlig gods kan være pakket som "begrenset mengde" eller stoffet kan være så fortynnet at det ikke omfattes av ADR reglene. Merkingen kan derfor mangle eller være vanskelig å oppdage.

Skal du håndtere kolli som er våte, bruk alltid hansker. Vask hendene etter håndteringen.

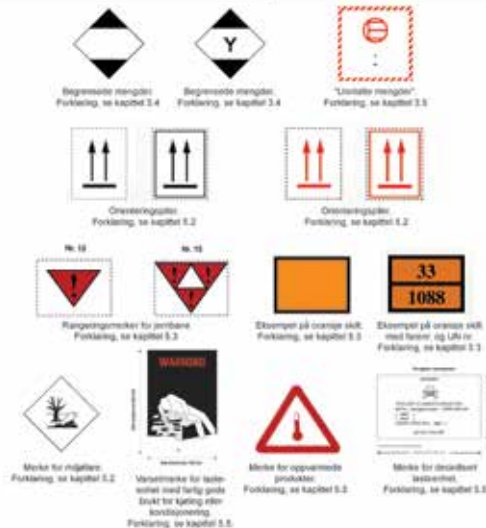
Hvis du er usikker, kontakt formann/teamleder/avdelingssjef eller sikkerhetsrådgiver.

Faresedler

Forklaring, se kapittel 5.2 (og kapittel 5.3 for nr. 7D)

Merking

ADR er inndelt i 9 klasser:

1. Eksplosive stoffer og gjenstander
2. Gasser
3. Brannfarlige væsker
- 4.1 Brannfarlige faste stoffer
- 4.2 Selvantennende stoffer
- 4.3 Stoffer som avgir brennbare gasser ved kontakt med vann
- 5.1 Oksiderende stoffer
- 5.2 Organiske peroksider
- 6.1 Giftige stoffer
- 6.2 Infeksjonsfremmede stoffer
7. Radioaktivt materiale
8. Etsende stoffer
9. Forskjellige farlige stoffer og gjenstander

Egne notater:

Egne notater:

PostNord AS
Norge

T +47 09300

Postboks 6441 Etterstad
0605 Oslo

postnord.no